

vereniging
ORDE DER VERDRAAGZAMEN

Giro nr 46 88 74 t.n.v. de Penningm. der "ODV" Delfgauw

Uitsl.v.publ.& abonn.: Van Blankenburgstr. 76, 2517 XT Den Haag, tel.070-465592
(tussen 17.30 en 18.30 uur)

Secretariaat: Troelstralaan 38, 2641 WG Pijnacker tel.01736-6577

verschijnt 2 x p. mnd

e jaargang nr.

nadruk verboden

11 januari 1985

x in de kantlijn betekent de vraag
- " " " " " " het antwoord.

Goeden avond vrienden.

Wij zijn zoals u weet niet alwetend of onfeilbaar. dus denkt u vanzelfsprekend zelf na over alles wat gebracht wordt. Gezien het beperkte gehoor, te danken aan het heerlijke weer dat een ieder de mogelijk geeft slippers te maken zoveel hij maar wil, kunt u zelf een onderwerp stellen.

x

HYPNOSE EN SUGGESTIE

=====

-

Tja, hypnose is in feite een vorm van verdoorgevoerde suggestie. Je kunt stellen dat een hypnose neerkomt op een, door optische of andere vormen van geïnduceerde vermoeidheid, ontdoen van de proefpersoon van diens eigen wilsbesef. Grenzen vallen weg. Gemeenlijk blijft de proefpersoon zich wel deels van eigen haldenen en reageren bewust, maar hij zal alle bevelen die niet direct met zijn wezen strijdig zijn en alle suggesties onder meer aanvaarden.

Iets waarvan wij, sprekers van de groep, geen gebruik maken omdat dit voor ons niet interessant is. Er lopen in uw wereld al zoveel verdwaasden en zombies rond, dat wij geen enkele reden zien om dit aantal al is het maat tijdelijk, te doen toenemen.

Suggestie is iets anders en wordt door ons in bepaalde gevallen wel degelijk gehanteerd. Suggestie is in feite een doen ontstaan van een bepaald denkbeeld of een gedachtengang, die daarna voortdurend versterkt wordt.

Een suggestie die doelbewust wordt gegeven zal niet alleen diens zicht op zijn wereld kunnen wijzigen, maar kan ook denkbeelden schappen die langere tijd op gedrag en reacties van invloed zal zijn.

Reclame berust vaak op het hanteren van slogans, die de mens bij herhaling bereiken. Zoiets als x-was vast witter. Dit zegt niet dat x was goed is, omdat er niet wordt gesteld dat het witter vast dan een specifiek product of middel. Toch zullen de mensen op de duur gaan denken, dat x-was inderdaad beter is dan alle andere soortgelijke producten. Dit is dan het gevolg van de in de slogan vervatte suggestie.

Of misschien zijn de resten van de was met dit middel wel witter, maar vallen er overal gaten in of iets dergelijks.

(geeft een voorbeeld van een wijze van hypnotiseren)
U volgt nu mijn vinger met de ogen. Ontspan u. U volet uw spieren slapper en slapper worden Wanneer ik het zeg - maar dat zeg ik natuurlijk niet - zult u op mijn bevel in slaap vallen.

Dit was maar een klein en in feite te simpel voorbeeld, waarbij ik gebruik maakte van twee factoren: Ik bewoog mijn vinger regelmatig en over steeds gelijke afstand in gelijk vlak heen en weer. Wanneer u met de ogen die vinger blijft volgen, ontstaat er een soort automatisme. Hierdoor wordt uw eigen motoriek aan dit ritme aangepast en dit maakt u meer en meer kwetsbaar: u zult hetgeen ik u suggereer gemakkelijker aanvaarden.

Daarnaast gebruikte ik de stem die, een zekere rust en eentonigheid hebbende, u eveneens elke neiging tot reageren en overdenken ontnam.

Dit is maar een enkel voorbeeld van een in feite wel zeer simpele methode, waarmede hypnose mogelijk is. Soms gebruikt men alleen de stem. Er schijnen mensen te zijn die dit heel goed kunnen. Er moet zelfs een gramfoonplaat bestaan die slaapmiddelen heet te kunnen vervangen. Die gaat ongeveer als volgt: (donkere, trage stem): U hebt deze plaat opgezet, want u wilt nu lekker gaan slapen.... Luister nu goed naar mijn stem: Alles is rustig. U hebt slaap, u voelt steeds meer slaap. Uw oogleden vallen haast dicht. U kunt de ogen niet meer openhouden....

Zo gaat dit dan nog rond 20 minuten verder en dat is zeker slaapverwekkend, vooral wanneer je je realiseert dat de stem die u hoort nog het meeste lijkt op een wat mislukte kruising tussen een dominee en een bas die in een kelder is gevallen.

Belangrijker dan dit alles is de vraag, wat je met hypnose kunt doen. Het is natuurlijk in de ogen van velen een goede grap, wanneer je iemand zover kunt brengen dat hij meent of schijnt te menen dat hij een kip zonder kop is en onmiddellijk overal naar een kop gaat zoeken om te kunnen gaan pikken.

Niet alleen is dit niet bepaald fijntjes, maar bovendien zit een risico factor in dergelijke proeven en zelfs in vele van de op het toneel vertoonde hypnotische zaken. Een demonstratie door een ernstig hypnotiseur mag voor mij een enkele keer nog wel.

Maar mensen zich voor het vermaak van anderen er toe brengen zich aan te stellen, bespottelijke dingen te doen e.d. gaat mij toch wel iets te ver. U kunt de gangbare grappen wel: men geeft iemand een glas water en vertelt hem of haar, dat dit een beste wijn is. Waarop het slachtoffer verheerlijkt zit te proeven. Waarop de hypnotiseur opeens zegt: pas op dat is inkt. En het slachtoffer wanhopig probeer de verzwoegen vloeistof uit te spuwen.

Niet alleen kan ik de aardigheid van dergelijke "grappen" niet inzien, maar zelfs wanneer dit deskundig wordt gedaan acht ik het nog steeds een misbruiken van een bepaalde mogelijkheid.

Wanneer men gaat zoeken naar het eerste gebruik van hypnose moet men wel heel ver in de geschiedenis terug gaan. U realiseert zich mogelijk niet dat in steden als Babylon en Nineveh, in een land als Egypte, al vele duizende jaren geleden van hypnose gebruik werd gemaakt o.m. bij operatieve ingrepen. Memphis was in zijn tijd hiervoor zelfs in de gehele bekende wereld beroemd.

De hypnose kwam dus in de plaats van de verdoving. Maar ook bij andere ziektegevallen werd vaak de hypnose gebruikt als deel van de therapie. En naar men meende vaak met opmerkelijk goede resultaten.

Dus lang geleden opereerde men als patienten die in een hypnotische trance verkeerde, terwijl de hartbewaking door een empathisch begaafd helderziende werd vervangen.

Waarmede ik overigens niet wil zeggen, dat de egyptenaren volgens de huidige normen **medis**. meesters waren. Daarvoor wisten zij van sommige dingen te veel en van andere weer veel te weinig.

Zeker is echter dat zij voor menige pijnlijke behandeling de patient in een hypnotische trance wisten te brengen middels een voorwerp dat meestal een klein godsbeeldje was, in andere gevallen weer een soort medallion met een zegel daarop. Bij zeer ernstige patienten maakte men - mogelijk wwanwege de geruststellende invloed die er van uit heette te gaan, wel gebruik van een soort scarabee, waarop echter een ander dan het gebruikelijke inschrift was aangebracht.

De toestand waarin de patient kwam te verkeren maakte het mogelijk zijn bewustzijn geheel of gedeeltelijk uit te schakelen en deze zo ongevoelig te maken voor indrukken van buiten die men wilde vermijden. Een hierbij veel voorkomende formule luidde, zeer vrij vertaald, ongeveer zo:

Luister naar mijn bevel. Gij weet van niets, gij gevoelt niets meer, maar uw geest gaat uit. U "droomt" van de goden. De goden zijn goed voor u, behandelen u vriendelijk en staan u bij. Zij geven u de kracht van de zon - osiris .

Dit werkte zover ik heb gehoord meestal prima. Maar ook in uw dagen schijnen er tandartsen te zijn, die een soortgelijke techniek gebruiken en dan zonder verdovingen hun werk pijnloos weten te voltrekken.

Een andere tandarts gebruikt geluid in plaats van verdoving. Hij leverde het bewijs dat het merendeel van de patienten ook bij zeer pijnlijke behandelingen als extractie en zenuwbehandelingen geen pijn gevoelden wanneer hij middels een kop telefoon gedurende de behandeling met een behoorlijk volume het geluid van neerstortend water - niagara falls - liet horen. Het eentonige geluid had kennelijk ook een hypnotische uitwerking op rind 80% van zijn patienten.

Waarmede u duidelijk zal zijn geworden, dat het gebruiken van hypnose zeer oud is en in deze dagen weer opleeft. De vraag is nu wat je met hypnose kunt doen. Laat mij allereerst heel duidelijk stellen, dat men middels hypnose niet in staat is het onderbewustzijn van een mens tegen diens aard, wezen of zelfs onbewust willen te beïnvloeden.

Alleen het waakbewustzijn, zintuigelijke prikkels en de wereldvoorstelling zoals die bewust op een gegeven ogenblik bestaat kan gewijzigd worden. Zintuigelijke prikkels kunnen worden gewijzigd indien in het bewustzijn een beeld aanwezig is dat strookt met een gegeven suggestie.

Want bij hypnose blijf je altijd gebonden aan de voorstellingen en zelfs waardeoordelen, die in een mens bestaan. Om op een vroeger gegeven voorbeeld terug te komen: wanneer een toneelhypnotiseur zijn sijet suggereert een kip te zijn, zo zal het slachtoffer zich niet gedragen als een werkelijke kip, maar eerder volgens het beeld dat men van dit dier en zijn gedragingen in zich heeft.

Geeft men iemand de suggestie dat zij goed piano kan spelen dan zal degene die dit instrument niet beheerst alleen met een ver rukt gezicht gaan zitten tingelen. Stel dat men echter ver in het verleden eens een paar eenvoudige deunen heeft leren spelen. De proefpersoon zal zich dan nog steeds gedragen of hij een conceet geeft, maar de langvergeten vaardigheid en notenreeksen worden wakker en komen tot uiting in hetgeen gepresteerd wordt.

Wat duidelijk maakt dat men vergeten vaardigheden en belevingen uit het onderbewustzijn naar de oppervlakte kan brengen. Stel dat iemand onderbewust b.v. een ekel heeft aan roken.

je kunt dan middels hypnose deze factor dermate versterken dat zij het gedrag gaat beïnvloeden en remmend werkt op de lust tot roken.

Je bereikt echter niet, dat de persoon in kwestie dan een tijdje geheel niet meer rookt en daaraan geen behoefte meer heeft. Daarom voegt men meestal een suggestie met posthypnotische werking toe, die de zintuigen beïnvloedt. Vaak geeft men de suggestie, dat alle tabakswaaren zullen ruiken als en smaken als verbrande rubber of iets dergelijks. Degene die rookt proeft dan niet meer de eigen smaakprikkelers van de tabak, maar in de plaats daarvan zijn denkbeelden omtrent de geur en smaak van b.v. verbrande rubber. Wat dan soms dagen lang kan aanhouden.

Wat er op neer komt, dat je middels hypnose vaak door de persoon zelf niet gewenste of gevreesde delen van zijn gedragspatroon kunt wijzigen en bij langduriger beïnvloeding mogelijk zelfs voor goed en geheel veranderen.

De mogelijkheden zijn nogal uitgebreid. In de oude tempels van aesculapius werd een eveneens op suggestie en zelfhypnose berustende methode gebruikt. De patienten werden op de tempelgrond in het maanlicht neergelegd. Vervolgens werd de "heilige slang" onder hen gebracht, het welk met een grotere opticht vil plechtigheden, gezangen enz. geschiedde.

De slang - soms meerdere slagen. waren onschadelijk. Zij kropen over en tussen de mensen door. Die geloofden dan weer, dat zij als gevolg van dit alles zouden genezen of tenminste zouden weten, op welke wijze zij van hun kwaal zouden kunnen genezen.

Zij "droomden" dan hun genezing of mogelijke therapie. Wat in feite gebeurde was wel, dat de patienten hun lichaamssignalen nu bewust beleefden en leerden vertalen in woorden of voorschriften. Waren hun begrippen van een mogelijke therapie vaag - wat nogal eens voorkwam - dan hielpen de priesters hen door suggesties en vragen, een hanteerbaar geneesmiddel of geneeswijze te vinden.

Onder 100 patienten bleken er 60 tot 65 te zijn, die inderdaad hun eigen lichamelijke toestand na deze tempelslaap redelijk juist wisten weer te geven en behandelingen voor te slaan, die tot een mogelijke genezig bijdroegen.

Ook op dit gebied heeft de mens dus kennelijk mogelijkheden en latente kennis, die door een dergelijke suggestie behandeling naar boven kunnen worden gebracht en bruikbaar worden. Kennelijk is het, middels hypnose mogelijk bij vele sujetten naar willekeur in het onderbewustzijn aanwezige waarden op te roepen.

Het onderbewustzijn bewaart nu ook bepaalde delen van geestelijk weten en genetische celherinneringen. Ook dezen kan men dus wekken. Men kan dus onder de juiste omstandigheden ook b.v. delen van vroegere levens of delen uit het leven van het voorgeslacht tot uiting laten brengen.

De z.g. normale mens is in meerdere of mindere maten een gespelden persoonlijkheid. Ik wil nu wel niet beweren, dat gespeldenheid troef is, want dat kun je alleen zeggen wanneer hierdoor een sterk van de normen afwijkend gedrag ontstaat.

Maar door de in het onderbewustzijn aanwezige factoren die het gedrag van de mens beïnvloeden naar boven te brengen en deze daarvan bewust te maken zal het vaak mogelijk zijn een gehele of gedeeltelijke synthese tot stand te brengen tussen het bewuste beeld dat deze van zich heeft en de verborgen factoren van de persoonlijkheid waarvan men zich niet bewust was.

In zeer vele gevallen immers werkt deze tegenstelling tussen inderlijk ik en persoonlijkheidsbeeld frustrerend en beïnvloed tegen de beëuste wil van de patient diens gedrag. Door die tegenstelling op te heffen kun je voor velen veel goeds doen.

Dit alles ligt in de sfeer van een persoon tot persoon beïnvloeding. In het verleden en ook nu nog zijn er altijd personen geweest die ook de beginselen van massahypnose wisten te gebruiken. In Egypte b.v. gebeurde het nogal eens dat goden "bij elkaar op bezoek kwamen" en dus van tempel tot tempel "reisden". Vooral de nubische goden kwamen regelmatig naar het noorden toe.

Het beeld van de god werd vooraf gegaan door en vergezeld door een aantal priesters, waarvan een aantal steeds weer met glinsterende voorwerpen manipuleerde, die in een bepaalde regelmaat, aangegeven door rinkelbommen of gezang, heen en weer bewogen. Op de bark, de wagen of naast de draagstoel bevondt zich dan een enkele of enkele priesters, die probeerden overal waar menigten samen waren gekomen om de stoet te zien passeren, ook iets te laten zien wat er niet was.

De voorbijgegangene mensen meenden achteraf dan eerlijk, dat zij b.v. de god hadden zien glimlachen of knikken. Wat natuurlijk niet waar was, want de reizende beelden waren gemeenlijk van massief hout gemaakt en houten beelden glimlachen en knikken niet.

De truuk was eenvoudig: de mensen waren overdonderd door de pracht van een dergelijke optocht, vooral in grotere plaatsen. Hun aandacht was dus geheel gekoncentreerd. De priester die de suggestieve beïnvloeding leidde riep nu uit: de god knikt. Of: de god glimlacht tegen u, gij zijt gezegend. Of minfer vreindelijke suggesties.

De mensen zagen dan wel niet werkelijk iets, maar wilden het gezien hebben. Na korte tijd waren zij er van overtuigd, dat zij dit wonder met eigen ogen hadden aanschouwd en vertelden dit aan anderen als een bijzondere beleving.

Bij plechtigheden gebruikte men ook een dergelijke benadering die echter omslachtiger was. Hierbij hoorde het optreden van danseressen en dansers, zanger, herauten en soms zelfs uitbeelding van gebeurtenissen uit het "leven" van de god in kwestie. Middels gezangen, uitroepen en korte toespraken werd nu aan dit werkelijk gebeuren steeds weer een onwerkelijk element meer toegevoegd. Hetgeen uitliep in een door velen aanschouwen van een "wonder".

Een werkwijze, die ook door z.g. fakirs in India soms werd gebruikt. Dezen voerden een soort show op, waarbij zij, nadat voldoende mensen rond hen vergaderd waren, met eenvoudige goocheltruukjes begonnen. Dezen werden steeds ingewikkelder, zoals b.v. de snel groeiende mango boom.

Een truuk die berust op het steeds weer onder een verhullende doek snel onopgemerkt verwisselen van loten, schoten, takken en op de duur zelfs een klein boompje, waarbij elke fase door het wegnemen van de doek de toeschouwers wordt getoond en telkens weer door geprevelde woorden en bezwerende gebaren de toeschouwer a.h.w. wordt gebiologeerd.

De mensen werden dus steeds meer geboeid. Op de duur meende men, dat alles wat de fakir aankondigde ook werkelijk gebeurde. Dit ogenblik werd dan gebruikt om b.v. de z.g. rope trick te tonen, waarbij een touw zonder steun in de lucht rijst en blijft staan, waarna iemand daaraan omhoog kloutert en verdwijnt enz.

Dit gehele gebeuren berust te bijna altijd op zuivere suggestie. Toch zagen niet alleen ingeborenen, maar ook Europeanen hetgeen hen door gebaren, geluiden e.d. werd gesuggereerd, als een werkelijkheid. Soms vervalste men een deel van de truuk en werd het touw inderdaad aan bijna onzichtbare draden omhoog getrokken. Maar de rest bleef suggestie.

Massa suggestie is mogelijk en kan hypnose zeer nabij komen. Je kunt van massahypnose spreken op het ogenblik dat de mensen van hun oordeelskrachten en soms delen van hun remmingen worden ontdaan.

Een aarding voorbeeld is de wijze, waarop deze massabeïnvloeding in de politiek vaak gebruikt wordt. Misschien is het u opgevallen dat juist zeer dictatoriaal geregeerde landen steeds weer grote schouwspelen organiseren.

Er zijn enorme parades van soldaten die marcheren, roepen die ritmisch bewegen, jubelen enz. Optochten of parades, die uren plegen te duren. Wanneer je lange tijd naar een dergelijke tocht staat te kijken raakt men enigzins versuft. Men zorgt er voor, dat tegen het einde van de stoet in zicht komt bepaalde kreten worden geslaakt. De toeschouwers schreeuwen dan wel mee, of zij dit nu menen of niet, en zullen door hun deelname aan het gebeuren ten gunste van de machthebbers beïnvloed zijn, zij het mogelijk slechts voor kortere tijd.

Hitler kende die techniek ook en deed het zelfs nog beter: elk binnenkomen in een ruimte of zaal groeide bij hem uit tot een groot spektakel. Vermoedelijk kwam hij hiertoe door een kruisen van de triomftocht uit aida met denkbeelden van Wagner.

Eerst vaandels en trommen, die opmarcheren. Geuniformeerden omlijsten het geheel, tot de twee kanten van elke rij toe. Dan komt de spreker binnen. Iedereen jubelt al. Dan komt soms de Fuehrer zelf, wordt ingeleid. Pandemonium. Iedereen verwacht ik weet niet wat.

De man begon rustig te spreken. Zijn eerste zinnen werden kalm, w aardig voorgedragen. Dan werd het spreektempo hoger en hoger, de woorden werden de zaal a.h.w. ingeschreeuwd. Eerst leken de argumenten nog te volgen en redelijk, maar op de duur was niet alles meer te volgen. Je wist alleen maar, dat hetgeen daar gezegd was ontzettend belangrijk was.

De mensen raken opgewonden, denken niet meer na, realiseren zich de betekenis der dingen niet meer, wensen zich alleen meer en meer met een spreker te indentificeren. Dan komt er een ogenblik waarop je de mensen kunt toeroepen: Wollt Ihr den totalen Krieg? met de zekerheid dat men antwoorden zal: ja, wij willen de totale oorlog.

Onder die omstandigheden had men evengoed de zaal in kunnen schreeuwen: willen jullie nu levend begraven worden? Het merendeel had onmiddellijk geropen: ja, wij willen begraven worden. Zonder te denken aan de betekenis van hetgeen zij zo zeggen.

Je kunt van een menigte bijna elk antwoord krijgen dat je je maar wenst. De bepalende factoren zijn de omstandigheden waaronder je de vraag stelt en de wijze, waarop dit geschiedt.

Kort en goed: in reclame, politiek en zelfs in medemenselijkheid is suggestie een belangrijk deel geworden van het gebeuren. Suggestie speelt overal een steeds belangrijker rol. Ook wij maken soms van suggestie gebruik, b.v. op een steravond.

Door een juiste opbouw van de avond en een toenemende reeks suggestieve beïnvloedingen kun je onder de mensen een eenheid opbouwen waardoor je geestelijk dan heel wat tot stand kunt brengen.

Indien u zich afvraagt, of suggestie en hypnose in deze dagen veel misbruikt worden, zo kan ik antwoorden dat hypnose - behalve door sommige toneelmagiers misschien - op het ogenblik practisch niet misbruikt wordt.

Er komen wel eens ongelukjes voor, dat is waar. Maar men beseft gemeenlijk veel te weinig, dat men precies dient te weten, wat men doet en hoe men dit doen moet. Men moet weten dat men een patient niet alleen maar in trance moet brengen en de juiste suggesties moet geven, maar dient ook te weten hoe men iemand zo eenvoudig en prettig mogelijk weer tot de normale bewustzijnsstoestand doet terugkeren.

Dus nooit een boekje kopen "hoe leer ik hypnotiseren en na het derde hoofdstuk gelezen te hebben meteen aan de slag gaan.

En goed vooral die handleiding dan niet meteen weg in de mening dat je het nu allemaal wel weet, want voor je het beseft zit je met een aantal gehyponotiseerde mensen die je niet meer wakker krijgt.

Wat hypnose betreft mag dan ook worden gesteld: het is praktisch zeer bruikbaar en kan het lichamenlijk bevinden van de mens veranderen, maar daarnaar psychische en soms zelfs geestelijke problemen dichter bij een oplossing brengen.

Herhaling van voorbeelden: je kunt een persoon blijmoediger maken waardoor genezingsprocessen beter verlopen, pijnen tijdelijk weg nemen, psychische problemen eerder ontrafelen, waarnemingen veranderen. Daarnaast is het mogelijk zowel omtrent het stoffelijke lichaam als het geestelijk ik een aantal gegevens aan de oppervlakte van het bewustzijn te brengen. De belasting kan vaak alleen hierdoor reeds sterk verminderd worden. Posthypnotische suggestie kan zowel het gedrag als ook de ontspanning van de patient aanmerkelijk beïnvloeden.

Is er dus t.a.v. de hypnose veel goeds te zeggen en is het gebruik hiervan overwegend positief of valt het niet schadelijk, wat de suggestie betreft moeten wij helaas konstateren, dat zij meer negatief dan positief wordt gebruikt.

Suggestie is in feite een methode van beïnvloeding waarbij je mensen ook vaakbewust er toe kunt brengen iets te geloven wat niet geheel waar is.

Bij reclame en verkoopstechniek kent men verschillende methoden om de mensen te bewegen een bepaald product te kopen. Door de wijze van beïnvloeding heeft de kooplust vaak heel weinig te maken met de behoefte aan het product en in vele gevallen nog minder met de kwaliteit daarvan.

Tot suggestie reken ik ook de verschillende methoden van sublimale beïnvloeding. Een aardig voorbeeld van een dergelijke techniek: Een bioscoop eigenaar vertoonde een woestijnfilm. Daarbij zette hij niet alleen de verwarming een paar graden hoger dan normaal, maar liet tussen de beelden door - als een soort stroboscopische flash - het woord "ijs" op het doek projecteren.

De mensen zagen dit woord niet bewust, daardoor bleef het te kort zichtbaar. Maar de ijsverkoop liep op tot een veelvoud van hetgeen normaal was. Toen viel op een dag de verwarming uit. Toch bleek de ijsverkoop nog steeds aanmerkelijk te liggen boven de verkoop in normale omstandigheden en zonder deze sublimale beïnvloeding middels zeer korte flashes op het witte doek.

Deze vorm van beïnvloeding speelt overigens ook bij andere vormen van suggestie en hypnose vaak een belangrijke rol, o.m. door lichaamstaal en het gebruiken van associatieve beelden of begrippen.

Samenvattend: pas op voor suggestie en besef dat hypnose een doelmatig instrument is voor vele psychische en sommige lichamenlijke situaties, maar zeer deskundig gehanteerd dient te worden.

Ten slotte: middels hypnose en bepaalde intense vormen van suggestie - noem het mesmerisme of anderszins - kun je mensen in een soort trance brengen waardoor zij o.m. op grotere afstanden waarnemingen kunnen doen, terug kunnen gaan in hun eigen verleden en soms zelfs dat van anderen etc.

Je kunt de mensen er toe brengen, zich vorige levens te herinneren, maar evengoed kun je hen er toe brengen zich vergeten of niet bewust waargenomen zaken weer geheel en in details te herinneren.

Dit gaat zover, dat zelfs de politie zo hier en daar gebruik maakt van hypnose wanneer bij een belangrijke misdaad een getuige zich de zaken niet meer kan herinneren terwijl men weet, dat hij wel veel of mogelijk zelfs alles gezien heeft.

Middels hypnose kan men zo iemand het geheel nogmaals laten beleven en zo alles uit het onbewuste naar voren halen. Men verkreeg in meerdere gevallen zo zeer belangrijke gegevens. Wat de patienten zelf betref: na afloop van de zitting wisten zij nóg niets meer dan voorheen. Liet men hen echter enige tijd met rust dan bleken de "herinneringen" langzaam aan het merendeel van hetgeen tijdens de hypnose was beleefd te omvatten, tenzij een suggestie van het tegendeel de zitting besloten had.

Verder blijkt dat het bewust worden van bepaalde herinneringen ook therapeutisch van grote betekenis voor de patient kan zijn. Dit geldt soms ook voor een terug gaan in vorige inkarnaties. De patient krijgt dan mogelijk een beter inzicht in de oorzaak voor verschillende angsten, vormen van afkeer e.d.

Nu zul je bij pogingen terug te gaan tot vorige inkarnaties heus wel eens in een fantasiewereld terecht komen, iets wat geen beleefde werkelijkheid omvat. Dit kan men nooit geheel uitsluiten. Maar voor de persoon in kwestie is die beleving toch een soort verliezen van spanningen en onbewuste voorstellingen, die het leven in een bepaalde richting dreven ofschoon men zelve liever anders zijn en doen wilde.

Erg interessant is de wijze, waarop belevingen in een ander, vroeger bestaan van invloed kunnen zijn op het ontstaan van manien, obsessies e.d. in het huidige bestaan. Wordt men zich bewust van de waarschijnlijke oorzaak van angsten, gevoelens e.d. dan blijkt dat dezen eerder overwonnen kunnen worden, dat men daardoor niet meer zozeer beheerst en met enige wilskracht zelfs geheel niet meer beïnvloed zal worden.

Ook op deze wijze kan men middels hypnose dus veel bereiken. Maar meer nog dan in andere gevallen geldt hier, dat de begeleiding van de patient uitermate deskundig is, dat de hypnotiseur zich van zijn verantwoordelijk bewust en kundig is. Daarna zal men ook zonder dat sprake is van verdere hypnotische behandelingen de ontwikkelingen bij de patient moeten observeren en zo nodig begeleiden.

Men dient te weten wat men doet en zal zich vooral bewust moeten zijn van het feit, dat hypnose en suggestie niet gebruikt mogen worden om winsten te behalen danwel "iets leuks te doen."

Laat uw vingers er lieven van af tenzij er een dringende noodzaak bestaat. Dit is geen loze opmerking, want zuiver theoretisch kan elke mens leren hypnotiseren. Wel dient u zelfvertrouwen te hebben en uit te stralen. Daarnaast dient men de technieken die men gebruikt geheel te beheersen.

Suggestie gebruikt bijna ieder mens wel eens. Neem die vrouw die liever wilde dat haar man eens een paar avonden vroeg thuis zou komen. Het is een zuiver suggestieve methode wanneer zij bij herhaling tot de man zegt: go's^{ij}joh, wat zie jij er slecht uit. Je ziet grauw en hebt van die donkere kringen onder je ogen....

Op de duur gaat de man dit geloven en blijft inderdaad een paar avonden extra thuis "om wat bij te komen". Die avonden blijken nog inspannender te zijn dan zijn bezigheden buitenshuis, maar nu roept de vrouw steeds weer: het doet je goed, je ziet er al veel beter uit. En de patient fleurt op.

In de handel, ja, overal speelt suggestie een rol. Of is het soms geen suggestie dat een stuk papier meer waard is dan een mensenleven? En toch wordt er vaak gehandeld of dit het geval zou zijn, alleen omdat er een handtekening op staat van iemand, die ook niet beter wist.

En bent u nooit het slachtoffer geworden van de suggestie dat alles wat gedrukt is ook waarheid moet beratten, of het nu een krant, een boekwerk of iets anders betreft?

Trouwens, een groot deel van uw maatschappelijke samenhang berust op de gevoeligheid van velen voor de suggestie dat, ook al weten zij in feite alles wel goed, er toch anderen zijn die het nog beter weten. Iets wat soms, zij het zelden, waar kan zijn, maar niet bij voortdurende. Degenen die u suggereren dat zij alles beter weten genieten of dit nu waar is of niet gemeenlijk een veel beter inkomen en hebben dan ook nog de macht uit te maken wat u moogt doen en laten.

Dat hun beslissingen toch steeds weer aanvechtbaar blijken te zijn is niet alleen te danken aan het feit, dat zij ongelijk hebben, maar eerder nog aan het feit, dat een suggestie pas dan goed werkt, wanneer zij geheel is aangepast aan de persoonlijkheid, die deze ontvangt. Dat is maatschappelijk maar zelden het geval. Maar wanneer u ooit besluit een vorm van suggestie bewust te gebruiken dan moet u in ieder geval beseffen dat deze steeds weer aangepast moet zijn aan de persoonlijkheid van degenen tot wie u deze richt.

Om weer een voorbeeld te geven: wanneer je tot Maggie Thatcher zegt dat zij ongelijk heeft, bereik je het tegendeel van hetgeen je zouwt willen. Haal echter een uitspraak van vroeger van haar aan - hoe onsamenhangend ook - en stel, dat je dit tenminste geheel kunt begrijpen, dan zal zij onmiddellijk die gedachte verder ontwikkelen om duidelijk te maken dat zij altijd nog een stukje beter is dan jij. En iets eenmaal openlijk gezegd hebbende voelt zij zich daaraan gebonden.

Zo moet je Lubbers nooit voorhouden, dat hij maar iets raak heeft gekletst. Deze man kan alle opmerkingen verdragen, maar reageert zeer negatief wanneer men - terecht of ten onrechte - hem zegt dat hij alleen maar praat verkocht. Wel kun je hem er toe brengen zelf te stellen dat iets maar een loze opmerking was door hem te citeren en te vragen hoe hij daar nu tegenover staat. En als je hem een vraag stelt met de toevoeging: wilt u hierop in drie woorden een antwoord geven zo bent u met hem het eerste kwartier wel onder dak. Toch is er een goed ding bij: wanneer je maar goed leert luisteren kom je bij hem altijd weer precies te weten wat je weten wilt. Wat in de politiek niet veel uitmaakt, omdat de meeste mensen daarin niet bepaald geleerd hebben nauwkeurig te luisteren en alles eerst tien maal na moeten lezen en deskundig ontleden voor zij eventueel tot een voorzichtige konklusie komen, dat een bepaalde zaak wel eens zo bedoeld zou kunnen zijn.

Nogmaals: ook al bent u mogelijk in dit opzicht een natuur-talent, u kunt wel degelijk ook bewust suggestiemethoden gebruiken. Maar pas uw taktiek en methoden dan altijd aan zowel aan de persoon als aan de ogenblikkelijk omstandigheden en leg u nooit te voren vast op een schema.

Uw maatschappij beziende voel ik de neiging te stellen dat bij u vele mensen zichzelf zo zeer hypnotiseren met als basis een gedachte van anderen, dat zij niet, eer in staat zijn enig redelijk argument aan te horen dat niet met hun vooropgezette opvattingen strookt.

Wat dat betreft zijn er ook suggesties die de mensen schijnen te overdonderen tot zij de werkelijkheid niet meer onder ogen kunnen zien: de suggestie b.v. dat het u beter gaat, ofschoon het u dan juist slechter zou gaan door de noodzaak voortdurend meer te verterren en te investeren dan u in feite kunt opbrengen.

En dat dan alleen om door uw konsumptie een bedrijfsleven op de been te houden dat voor een groot deel gemist zou kunnen worden wanneer men afziet van argumenten als werkgelegenheid. En dat probleem zou men weer gemakkelijk op kunnen lossen wanneer men minder over solidariteit zou spreken en meer bereid zou zijn met anderen te delen.

Waarmede ik dan enige opmerkingen heb gemaakt over het door u gestelde. Indien u commentaar hebt of zo: zeg het maar.

x U gaf voorbeelden die voornamelijk gewchikt zijn voor enkelvoudige konditioneringen. Er zijn echter geleerden die een veel ruimer standpunt innemen tegenover groepsconditioneringen.

- Het merendeel van deze processen wordt ofwel hypnose genoemd zonder dit in feite te zijn, terwijl in andere gevallen een persoonlijke konditionering vooraf gaat aan het groepsgebeuren, dat dan alleen op een meer algemeen doel gericht pleegt te zijn.

Verkeerdelijk noemt men ook wel hypnose de wijze waarop men tegenwoordig probeert groepen mensen van bepaalde remmingen te ontdoen. Dit is een suggestief proces, al dan niet aangevuld met lichamelijke konditioneringsmethoden.

In andere gevallen behandelt men groepen voornamelijk door een beroep te doen op emoties, waarna hen de suggestie van een verbetering van bevinden wordt gegeven. Dit wekt vaak, maar is daarom nog geen hypnose volgens mijn norm.

Ik ontken de mogelijkheid van groepshypnose niet maar stel, dat men de betrokkenen minder goed zal kunnen begeleiden naarmate de groep groter is.

Ook zal het aantal verschillende persoonlijkheden toenemen naarmate de groep groter wordt, zodat men meer met een alomvattend schema rekening zal moeten houden. Ik ben geneigd te stellen dat hier geldt: hoe groter de groep wordt, hoe kleiner de mogelijkheid tot optimale beïnvloeding van elke persoon afzonderlijk zal worden.

Wel kan men enige resultaten boeken door een zo suggestieve opzet, dat de personen van het publiek a.h.w. zichzelf in trance brengen. Resultaten kun je dan wel bereiken omdat een ieder zijn eigen aanpassing a.h.w. als interpretatie aan alle suggesties meegeeft. Maar dan ben jij wel weer verantwoordelijk voor alles wat je wakker roept terwijl je niet in staat bent te overzien, wat dit dan wel is. Wat mij minder aanvaardbaar lijkt.

Voldoende?

x Het is belangrijk dat de begeleiding goed is, dit i.v.m. herorientatie.

- dit laatste blijft enigszins de vraag, omdat de noodzaak tot verdere begeleiding grotendeels afhankelijk is van het doel, waarmee men hypnotiseerde plus de persoonlijkheid die gehypnotiseerd werd.

Algemeen wil ik het volgende stellen: indien wij een hypnotische benadering gebruiken waarbij de nadruk valt op post-hypnotische suggesties zullen wij: a. in de gaten moeten houden hoe deze suggesties in het praktijk het gedrag enz. beïnvloeden en b. er voor moeten zorgen dat de persoon deze veranderingen niet als een onbegrepen dwang ervaart maar als een natuurlijk proces, dat dan zo nodig eventueel verder versterkt kan worden in de gewenste richting door verdere behandelingen.

Neem mij niet kwalijk wanneer ik dingen zeg die niet al te goed overkomen. Ik heb mij naar ik vrees daar op deze avond al eerder aan schuldig gemaakt. Maar waarom op zo vele gebieden tegenwoordig deze roep om "goede begeleiding"?

Waarschijnlijk omdat onzelfstandigheid in deze uw wereld tot een verdienste en algemene maatstaf is verheven. Iemand die onder hypnose ervaringen opdoet of posthypnotische bevelen krijgt, zal de uitwerking daarvan ongetwijfeld later ervaren. Maar zo iemand kan aan geen invloeden of bevelen onderworpen zijn tenzij dezen overeen temmen met een mogelijk verborgen deel van zijn eigen persoonlijkheid.

Wanneer je mensen gaat "begeleiden" komt dit, omdat u geen vertrouwen in de persoon hebt danwel omdat deze zichzelf niet vertrouwt en zo iemand nodig heeft om hem te zeggen dat het toch goed is of verkeerd gaat

Wat overigens een verschijnsel is dat bijna zo oud is als de mensheid, dus te hard mag ik ook niet mopperen. In Babylon had men in de voorhof van de grote tempel, de grote ziggurath een voorhof waar priesters met de mensen spraken. Zij waren in feite een soort psychiaters ook al noemen de mensen hen magiers. Hun taak was het mensen met problemen en in staat iets te offeren te woord te staan en hun problemen a.h.w. weg te praten. Waar de betrokkenen zich dan beter bij gingen gevoelen.

Dergelijke dingen spelen altijd een rol, tot nu toe. Eerst kenden de christenen de openbare biecht. Deze had het voordeel, dat ook een sociale pressie ontstond die de "zondaar" hielp op het "rechte" pad te blijven. Daarna kwam men tot de oorbiecht. Deze helpt schuldgevoelens weg te werken en geeft gelijktijdig de kans enkele vermaningen tot de zondaar te richten - die echter gemeenlijk snel vergeten worden.

De vraag is en blijft echter, of een mens werkelijk een dergelijke begeleiding van node heeft. Kijk naar de legenden: Mozes ging de berg op sprak met god, kwam naar beneden. Hij werd zo toornig dat hij de tafelen die hij bij zich droeg in stukken gooide. Daarna ging hij nogmaals de berg op en keerde terug met de tafelen van de wet.

Kennelijk had Mozes geen begeleiding van node. In tegendeel, Toen hij na zijn toch wel uitputtende belevingen naar beneden kwam riep het volk tot hem: Mozes, zorg voor ons.

Een mens die het aan kan zijn eigen leven te leiden en niet bang is voor verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid tegenover anderen heeft nazorg in feite niet nodig. Het zijn de kneusjes, de onzekeren, degenen die zelf niet weten wat zij willen of, erger nog, niet willen weten wat zij feitelijk wensen, die een dergelijke nazorg van node hebben.

Neem je aan, dat de meerderheid uit dergelijke typen bestaat dan kan ik het betreffende de noodzaak van nazorg nog wel met u eens zijn. Maar ook wat dit betreft: kijk a.u.b. eerst naar de persoonlijkheid en beperk uw begeleiding tot het werkelijk hoogst noodzakelijke.

Ik mag er aan toevoegen, dat het voorgaande mede een reden was voor mijn verzet tegen hypnotische groepsmanifestaties. Ik meen dat je bij het gebruiken van deze mogelijkheid tot beïnvloeding altijd met één enkele mens te maken moet hebben en dat het de geaardheid van die mens moet zijn, plus inhoud en probleem, welke de werkwijze bepalen en de eventueel te geven nazorg. Men dient te beseffen dat het steeds de eigen geaardheid van een mens is, welke bepaald hoe, wanneer en met welke middelen een probleem zal moeten worden aangepakt. Voor velen is een andere benadering dan de hypnotische b.v. veel beter.

Wanneer je je op een eenling geheel weet in te stellen en in staat bent diens persoonlijkheid in voldoende mate aan te voelen kun je met en soms ook zonder hypnose en suggesties een optimaal resultaat bereiken.

Hoe vager en minder persoonlijk de benadering is, hoe hoger het aantal fouten dat zal ontstaan. Ook al zijn die vaak wetenschappelijk niet onder meer konstateerbaar en rubriceerbaar en treden de gevolgen tot vele jaren later eerst in verschijning.

x Welke rol speelt bij dit alles het astrale, de stof die gedachten vastlegt...(enz.)

- De astrale sfeer speelt maar een zeer beperkte rol bij dit alles. Wanneer je het hebt over beïnvloeding van de gedachten van anderen dan handelt dit over een harmonische principe bepaald door een kracht waarvan wij allen deel uitmaken.

Is men binnen deze kracht hoe dan ook harmonisch, tijdelijk dan wel meer blijvend, dan zijn dergelijke overdrachten van gedachten enz. wel degelijk mogelijk. Maar in verband met astrale materie kunnen gedachten tenhoogste vormgevend werken en een z.g. schil produceren.

Ben je heel sterk op dit gebied, dan kun je zelfs een astraal

dubbel van jezelf maken en dit op andere plaatsen zo projecteren en verdichten dat elders dit dubbel wordt aangezien voor de werkelijke persoon. Een bewust door een dergelijke schil op afstand werken vergt een enorme concentratie en kracht. Maar je bent en blijft lichamelijk nog steeds waar je was. Dat gene wat je in dergelijke gevallen projecteert zijn in feite beelden en wisselwerkingen met die beelden. Soms zal de schil dan als een soort alterego gedurende enige uren op kunnen treden. Voldoende?

x Waarom wijzen o.m. de rosenkruisers en de groep Bo Yin Ra
hypnose af?

- Moeilijk te beantwoorden. Ziet men naar de rosenkruisers dan blijkt dat zij bepaalde meditatietechnieken onderwijzen die neerkomen op vormen van zelfhypnose. Bezie men de leerstellingen van Bo Yin Ra dan wordt men geconfronteerd met dermate dogmatische benaderingen van de mens en het geestelijk leven, dat de suggestie die aan die leringen uitgaat eveneens vaak een soort beperkte hypnose benadert.

Ik vermoed dat de angst van dergelijke groepen voor hypnose en zelfs andere paranormale verschijnselen dan ook voornamelijk is gelegen in de wetenschap, dat middels suggesties en hypnose men onder bepaalde omstandigheden betrekkelijk snel de werkelijke persoonlijkheid kan wekken en tot deel van het bewustzijn maken, waardoor alle beïnvloedingen van deze groepen en bepaalde aan hun bereidingen in een geheel ander daglicht zouden komen te staan. Dit zou de gerichtheid van mensen, maar ook hun afhankelijkheid voor en afhankelijkheid van de groep dan teniet doen.

Iets dergelijks speelt kennelijk bij groepen die bang zijn voor mediums of dezen tot directe werktuigen van de duivel verklaren. Want al is er veel bedrog onder, er zou toch eens een echt medium kunnen zijn dat bewijsbare waarheden doorgeeft die niet stroken met de stellingen van de groepen die zichzelf enigzalmakend of iets dergelijks achten en noemen.

Ik meen dat in vele gevallen een angst voor het onbekende en enige twijfel aan de algehele geldigheid van eigen leringen een rol speelt. Dat, en zelf van gelijke of vergelijkbare technieken gebruik maakt vergeet men dan maar liever.

Wanneer je iets meer weet dan de leringen van de rosenkruisers - je moet dan wel een ingewijde zijn - wordt je geconfronteerd met allerlei symbolen die onder bepaalde rituelen beschouwd worden.

Dezen brengen dan in feite een soort hypnose of zelfhypnose tot stand waarbij de suggesties van het symbool in de plaats treden van het werkelijkheids besef en sterk konditionerend inwerken op de beschouwer.

Ook acht men de relatie met een hypnotiseur gemeenlijk ongewenst omdat deze een zeker respect zal afdwingen en daardoor, soms geheel buiten zijn werkzaamheden om, alleen door woord en gedrag een gelovige van de groep zou kunnen vervreemden.

x Wilt u in dit verband nog eens iets over de steravond zeggen?

- Wanneer u een steravond van ons meemaakt is er in de eerste plaats sprake van een volledige reële opbouw van geestelijke en mentale krachten. Daarmede beginnen wij al voor enig contact middels het medium wordt opgenomen.

Om de mensen gelijk te stemmen begin je dan hen bezig te houden door bepaalde gegevens te verstrekken. Het geen dan wordt gezegd is waar, ofschoon de gehele werkelijkheid natuurlijk nooit omschreven kan worden. Het is en blijft een benadering.

De aanwezigen kunnen zich dan een beeld maken van het contact en de werkingen, waarbij zij aanwezig en zo mogelijk deelgenoot worden.

Ben je eenmaal zover gekomen, dan kun je de mensen vragen om passief - soms ook actief - mee te werken. Daarna roep je geestelijke krachten op en aan. Daar de mensen op dit ogenblik suggestief reeds zover beïnvloed zijn dat zij open staan en niet meer te kritisch zijn kunnen zij ook de krachten in zich openemen zonder een gevoel van afwijzing - soms vertaald in een "hé wat is dat nu weer."

Het voordeel van het gebruiken van suggestieve beïnvloeding is wel, dat je met het uitstorten van krachten in de mensen veel meer resultaat kunt behalen en in de tweede plaats door de eenheid die werd bereikt op aarde een draagvlak hebt geschapen.

Dit laatste is erg belangrijk. Er is een psychisch mentaal vlak ontstaan waardoor eventueel de krachten die worden uitgestort kunnen worden getransformeerd. Dit kan belangrijk zijn wanneer je krachten op aarde werkzaam wilt maken die uit een hogere geestelijke sfeer komen.

Dan is er natuurlijk ook de beïnvloeding van draagtekens en edele metalen. U kent het verhaal: een verandering veroorzaken in de ruimtelijke structuur van de voorwerpjes en het iets anders afstemmen van de onderlinge bewegingen van de moleculen. De mensen werken dan op dit gebied tenminste niet tegen en je bent in staat het geheel a.h.w. te verzegelen en verduurzamen voor zij weer tot zichzelf komen.

Wat voldoende zou moeten zijn. En hiermede zijn wij dan aan het einde gekomen van het eerste deel van de avond. De spreker na mij kan ook nog vragen of een onderwerp uit de zaal behandelen wanneer u daaraan behoefte hebt.

Wat mij betreft: het was mij een genoegen voor u een onderwerp te mogen behandelen dat bvelen van u interesseerde. Volgens sommigen van u heb ik misschien enkele fouten gemaakt in het verloop van het betoog. Maar echte fouten zijn dit niet, zoals u later, mogelijk eerst veel later, zult kunnen vaststellen.

Daarnaast trachtte ik u een reël beeld te geven zonder al te zwaarwichtig te doen. Ik hoop u in ieder geval één ding heel duidelijk te hebben gemaakt:

Een ieder gebruikt wel eens suggestie. Maar hypnose mag je werkelijk alleen dan hanteren wanneer je voldoende geschoold en deskundig bent om er voor te zorgen dat de toestand van werkelijkheidsvervreemding ook zonder enige schade voor uw sujet kan worden beëindigd.

Ik dank u voor uw aandacht. Goeden avond.

--0-0-0-0-0-0-0-0--

Goeden avond, vrienden.

Men heeft mij gevraagd of ik u wilde vragen of u nog vragen had. Maar kennelijk is er niemand die mij iets dergelijks wenst toe te vertrouwen. Dus wordt het maar een eigen onderwerp, want ik heb altijd wel iets te vertellen. Onder onze broeders sta ik bekend als een van de grotere klets-kousen, dus het zou wel een wonder zijn wanneer ik hier opeens met een mond vol tanden zou staan.

U hebt zich in het eerste deel bezig gehouden met histerie - pardon, met hypnose. Nu ja, dat scheelt vaak ook niet zoveel. Daarom meende ik er goed aan te doen, nu eens wat meer geestelijk te blijven.

Histerie is het zoeken naar een innerlijke weg en een beleven van de innerlijke mens. Dit zullen de meesten wel onderschrijven. En toch lijkt het bij een dergelijke definitie of je binnenkant en je buitenkant een soort afzonderlijk leven voeren.

Maar dat is natuurlijk onzin. Iemand kan dus niet waarlijk esoterisch bewust leven wanneer hij ook exoterisch zijn geestelijke en esoterische erkenningen niet daadwerkelijk kenbaar maakt.

Krijgen wij te maken met mysterien dan zullen heel wat mensen de reining aanhangen, dat dit zeker alles met esoterie te maken heeft. Maar een mysterie hangt in dit verband eerder samen met mystiek.

Mystiek is nu de innerlijke erkenning van waarden waarvan de werkelijkheids betekenis niet is vastgelegd, zelfs al worden zij kenbaar in de wereld buiten je.

Wanneer je iets mystiek beleeft is dit voor jou innerlijk geheel juist en waar. Dan kan het voor jou in je innerlijke wereld zoveel invloed hebben dat je daardoor je gedrag, je innerlijk zelf, je zelferkenning en ook het wereldbeeld naar buiten toe, worden beïnvloed.

Maar om nu te zeggen "mijn mystieke erkenning is iets wat dus voor een ieder en overal geheel juist blijft" is weer andere koek, ook al geberut dit nog al eens.

Het worde dan al snel leerstelligheden, een soort klonten waarop je een ieder vooral graag wilt laten zuigen. Een soort geestelijke kandy dus. Maar een ander beleeft zijn innerlijke waarden nu eenmaal niet precies zoals u dit doet.

Laat ons daarom eens zien wat je bij mensen die aan esoterie doen of menen te doen, also tegen het lijf kunt lopen. Er zijn heel wat mensen die, wanneer zij beginnen aan een esoterische zelferkenningsprogramma in feite in zich een soort hal met lachspiegels binnen lopen.

Men meent soms zeer goed, heilig of knap te zijn, maar dat komt alleen omdat hetgeen je als spiegel benut het beeld van je werkelijke ik zo sterk vervormt. Even later ben je geheel verdwenen, je bovendeel schijnt je onderdeel niet meer te kunnen vinden, je hebt een punthoofd of zo iets, terwijl je een volgende maal jezelf eerder als een soort demon rond ziet stappen. Ja, heus wel. Dergelijke mensen zijn geneigd om dergelijke beelden als bloedige ernst en waarheid te aanvaarden. Betwijfelt men de juistheid van een dergelijk beeld, dan is het antwoord: Maar ik zie het toch innerlijk?

Dat is zo. Maar wat je ziet is datgene wat je werkelijk bent, weergegeven door en vertekend door allerhande afzonderlijke aspecten van je innerlijke wereld.

Wat dan ook weer verkeert valt en aanleiding wordt tot een schamper: how kan een innerlijke wereld nu nog allerhande aspecten hebben. Maar die innerlijke wereld wordt gemaakt, bepaald, door het geheel van je ervaringen. Dus datgene wat je vroeger beleefd hebt, wat je in de geest hebt ervaren en dan nog eens de som van alles wat je in dit leven hebt doorgemaakt.

Het moet u toch wel duidelijk zijn, dat al deze zaken niet volledig gelijk kunnen zijn. De voorstelling die je nu maakt van jezelf en dus je punt van uitgang bij elk esoterisch zelfonderzoek, zal in verband met elk van deze afzonderlijke belevingsfactoren voor je besef een andere betekenis krijgen.

Daarom eerst even een raad voor een ieder, die aan esoterie wil doen: Het is heel aardig om eens te gaan kijken hoe je er ondermeer innerlijk in eigen ogen uitziet, maar onthoudt dan dat het beeld dat je nu van jezelf hebt in jezelf ook altijd het beeld is, waaruit je nu verder moet gaan indien je innerlijke waarheid wilt leren beleven.

Alle verschijnselen om je heen hebben daarmee niets te maken. Alle voorgaande ervaringen bepalen wel de voorstelling, maar kunnen alleen indien zij allen samenkomen ooit iets van je werkelijkheid tonen.

Heel wat mensen hebben behoefte aan een geleider, een geest, een goeroe. Enkeligen hebben volgens hun denken daarvoor zelfs Jezus zelf bij de hand als een soort hoge geest in de fles:

Wanneer zij dan hun fles met innerlijk gevoel van wijding openen komt er eerst een vage gaswolk uit en die moet de problemen dan maar verder voor je opknappen.

Geloof mij, wanneer het jou zo vergaat is het meeste van je esoterische belevingen fantasie en niet veel meer. Want er is geen andere kracht die voor jou ook maar iets kan of zal doen wat je ook zelf kunt doen, al duurt het desnoods vele levens.

De taak van een ieder die geestelijk wil leven en streven is in de eerste plaats wel, zelf zijn, zelf handelen. Zelf zijn, zelf leven, wijzer worden, ervaringen opdoen, dit alles is alleen maar mogelijk wanneer je zelf bewust leeft en zelf ook steeds weer voor jezelf beslist.

Zelfs door je mislukkingen en fouten wordt je bewuster, leer je meer beseffen ontrent jezelf, je mogelijkheden en inhouden. Weten wat je werkelijk bent is niet alleen maar een kwestie van meditatie, maar wel degelijk ook een kwestie van ervaring. En zeker niet iets, wat aan de hand van stellingen zonder meer kan worden afgeleid.

Een betoog dat menigeen zal doen uitroepen "is er dan toch nog niet ergens een geest die mij helpt?" Dergelijke geesten zijn er wel. De meesten van u hebben heus wel een geest die steeds achter hen aansjokt - of zweeft als u dat liever hoort. Die geest is voortdurend bezig u te inspireren en te waarschuwen. B.v. "pas op, val niet". Iets wat in de huidige omstandigheden vaak voor zal komen vrees ik.

Maar neen, u kijkt net niet uit, maakt weer een slippertje en reageert natuurlijk toch steeds weer verkeerd - de meesten altans. Het gevolg is, dat u op uw weg onnodig lantarenpalen omhelst, vreemde mannen aanklampt, wankele danes de schrik van hun leven bezorgt en wat dies meer zij.

Lieve mensen, een geest kan u inspireren. Zij kan u helpen uw denken juist te richten of bepaalde omstandigheden of mogelijkheden beter en tijdiger te beseffen. Maar daar blijft het dan ook bij.

Zo een geest is net een dokter: hij schrijft u wel steeds een recept voor, maar u moet daarmee dan altijd nog zelf naar de apotheek gaan en het dan nog juist gebruiken ook.

Uw apotheek is dan de wereld en de geneesmiddelen zijn alle mogelijkheden die je zelf kunt gebruiken. Wat mogelijk niet voor een ieder een even juiste vergelijking is, naar wat ik bedoel komt er toch wel veel duidelijker mee door na ik bemerk.

Overigens betekent dit alles niet, dat ik persoonlijk nu zo wegloop met esoterie. Wanneer ik sommige mensen daarmee bezig zie krijg ik eerder de neiging er voor weg te lopen.

Aan de andere kant zie ik uw innerlijke waarden als iets wat voor de mogelijkheid tot leven en bewustzijn eenvoudig noodzakelijk is. Zonder de innerlijke kracht, uw innerlijke waarden en uw geestelijke persoonlijkheid heeft het leven op aarde volgens mij geen zin, geen betekenis.

Stel he je even voor: Je komt op aarde, maar dan net een niet gevuld paasei: uiterlijk vertoon rond om niets. Zo wandel je door het leven tot ergens iets je buitenschil een tik geeft. Die valt uit elkaar, de leegte gaat op in de leegte en van hetgeen zich ik meende te mogen noemen blijft niets meer over. Het ei is weg en de dop lost zich op - tot er uiteindelijk alleen nog maar geheel niets overblijft.

Een dergelijk bestaan heeft niet bepaald veel betekenis. Het leven heeft eerst zin wanneer het geheel van al wat je ervaart, leert zover bewaard kan blijven

dat je er later iets mee kunt doen. Anders is het leven volgens mij zinloos. Wanneer je niet geloof t in een god, in een voortbestaan rijst de vraag, waarom je nog zoudt sappelen, kleine handeltjes probeert te drijven - zoals ik, die een klein - kleinhandelaar was - of werkt in een fabriek.

Ik zou in dat geval redeneren: dood is dood? Waar is de dichtstbijzijnde bankloper die iets tot de vreugden van mijn korte bestaan kan bijdragen? Dat geeft het leven dan nog enige inhoud: je hebt de nodige pecunia om gemakkelijker te leven en bovendien voor de spanning de politie die, wanneer zij tijd overhoud, graag achter je aan zit.

Dan is het leven mogelijk zinloos in geestelijke zin, maar zolang het duurt kan het dan nog best interessant en zelfs am genaam zijn.

Maar als een god bestaat, een voortbestaan waarheid is - en daarvan kan ik op grond van eigen ervaring getuigen - zo heeft het leven met al zijn problemen en zorgen zin. En in dat geval is het ook zinnig je bezig te houden met eventuele gevolgen van je wijze van leven. Want an die gevolgen kun je je dan niet onttrekken door dood te gaan.

Je veroorzaakt in het leven nog steeds van alles, maar je kunt nu niet meer zeggen: "ach wat, dood is dood, dus alles wordt voor mij daarmede toch uitgewist."

Er zijn mensen die wel geloven in een god en toch niet in een voortbestaan. Hen zou ik willen vragen: wanneer God zich al de moeite heeft gegeven om van de mens een zo gekompliceerd wezen te maken kan ik mij niet voorstellen dat hij er gelijktijdig een wegwerp artikel van heeft willen maken. Mensen zouden misschien denken aan macht of aan mogelijke concurrentie en zo het leven eindig maken zonder voortzettings mogelijkheid. Maar wanneer de schepper een gehele kosmos schiept kan ik mij niet voorstellen, dat hij dit doet om alles alleen maar te laten vergaan zonder enige zin of reden.

Het leven en alle innerlijke herkenningen zijn dus iets waaraan wij, ten goede of ten kwade, later iets zullen hebben. Nu heb ik heel wat predikanten van verschillende denominaties kunnen aanhoren in de loop van mijn handelsarbeidzaam leven op aarde. Want de handel liep in vele dorpen veel beter wanneer je ook in de kerk gezien werd.

Ik moet zeggen dat de meesten onder hen voortdurend bezig waren met de hel. Ik vraag mij nog steeds af of dit komt door hun werkgever dan wel dat zij die hel gewoon in zich overal meedroegen. In ieder geval waren zij er kennelijk buitengewoon goed in thuis.

De hemel werf slechts zo nu en dan aangestipt, zelden omschreven en voorgesteld als dat oord waar je terecht zoudt komen wanneer je je ellende op aarde goed zoudt hebben gedragen.

M.a.w.: wanneer je te stom bent om voor jezelf op te komen op aarde kom je in de hemel. Ik vraag mij af, wat men daar dan met zo een stel sullen zou moeten beginnen. Dat is andere koek dan hemelpoort verhalen: ontelbare sullen met vicugeltjes die nergens naar toe gaan. Maar het klopt wel met de verhalen over zaligen die altijd maar het zelfde liedje zingen: zij kennen kennelijk geen ander.

Neen. Ik denk dat een mens die in de "hemel" komt een mens is die vrede heeft gevonden met zichzelf. Want wanneer er iets bestaat dat je hemel zoudt mogen noemen dan is het wel een vrede waardoor je het geheel van je bestaan vreugdig kunt erkennen en beleven. Maar dat kun je weer alleen bereiken wanneer je er ook zelf iets aan doet. Daarvoor kan niemand anders even zorgen.

Wat volgens mij wil zeggen dat je je niet zonder meer hebt te onderwerpen aan allerhande onrecht.

Ook niet wanneer, en je vertelt dat het de wil gods is. Uiteindelijk is een god die onrecht wenst voor mij geen god meer, maar eerder een demon. Tegen demonen moet men zich verzetten. Indien u dus bemerkt dat het onrecht op u afkomt verzet u zich, desnoods onder het uitspreken van de oude formule "retrovade, satannas" en gaat vervolgens rustig verder waar u gebleven was.

Mogelijk vindt u dit geen esoterie meer. Maar aan de andere kant vraag ik u dan: Wat heeft esoterie voor betekenis wanneer wij niet kunnen zeggen dat wij daardoor in staat zullen zijn ons eigen leven juist in te delen, onze innerlijke harmonie te vergroten en zo uiteindelijk mogelijk die vrede in ons te gewinnen die dan uiteindelijk misschien de hemel genoemd mag worden.

Ik ben het nog steeds in vele opzichten eens met de man die uitriep: priesters zijn mensen die je spreken over de hemel, je de hel in jagen en dan uiteindelijk zelf in de hel daarover wenen. Ik ben er niet zeker van dat er ook in Wenen een hel is, maar elke grote stad heeft zijn achterbuurten zullen wij maar zeggen - tot de kosmos zelf toe.

Ik vrees dat wij, die bezig zijn zoveel te verkondigen, heel voorzichtig moeten zijn. Want op het ogenblik dat wij ons denken en onze wil aan anderen proberen op te leggen zijn wij niet meer bezig een waarheid buiten ons te verbreiden, maar in feite bezig ons zelfbedrog door het beheersen van anderen te bezegelen.

De wereld is een voortdurende verandering, het leven zelfs kan niet zonder voortdurende veranderingen bestaan. Dan moet ook het menselijke beeld van waarheid en vooral de waarheid die men in zichzelf meent te vinden, variabel zijn.

Dan moet alles steeds nieuwe aspecten, momenten en mogelijkheden kunnen vertonen zonder dat je je er tegen verzet, zonder dat je uitroept nu geen vrede meer in jezelf te kunnen vinden.

Wat hebben jullie vandaag eigenlijk pech hé? Niet alleen dat ik doorkom, maar dan ga ik ook nog over esoterie praten. Wat u overigens door mij van harte gegund wordt. Maar mag ik eens iets vragen?

Doet u werkelijk aan esoterie? U mediteert veel? Of er zijn er die nu innerlijk ja zeggen. Luister dan eens goed:

Mediteren wil zeggen dat je je van de wereld afzondert, niet om - al wordt dit vaak gepredikt - zo rust en vrede te vinden, maar om in een toenemende innerlijke rust je bewust te worden van je eigen wezen, je eigen krachten en mogelijkheden te leren kennen om zo, wanneer je weer contact met de wereld opneemt, harmonischer en juist in die wereld te kunnen reageren.

Hebt u ook zoveel gehoord over geestelijke krachten? Er zijn er die menen dat dit een groep van hemelse krachtpatsers aanduidt, die voortdurend bezig zijn om ten bate van de mensheid demonische krachtpatsers de hel in te slaan.

Alleen bestaan er in werkelijk geen geestelijke krachtpatsers. Wij zijn geestelijk natuurlijk deel van een grotere kracht. Je bent geschapen, God woont daardoor in je en klaar. Je beschikt over voor mensen onvoorstelbare geestelijke vermogens en mogelijkheden.

Maar daarmee zul je nog altijd alleen dat tot stand kunnen brengen waarin je zelf volledig gelooft en wat je innerlijk ervaart als juist en onveranderlijk goed.

En wanneer je daarin slaagt en een tijdlang met die kracht op een bepaalde wijze hebt gewerkt, past het niet meer bij je. Het gaat niet meer zo goed. Maar maak u geen zorg. Er komt dan wel weer iets anders waarvoor je die geestelijke kracht kunt leren gebruiken. En zo meer bewust en wijzer worden.

Er zijn mensen die denken: wanneer ik op mijn 20e jaar begin met genezen kan ik het rustig tot aan mijn aow doorzetten. Vergeet het maar. O, er zijn enkelingen die dat inderdaad zouden kunnen. Zoals er enkele mediums zijn die het eveneens heel lang vol kunnen houden zonder er zelf gek van te worden. Al zullen zij bij tijden misschien anderen in die toestand brengen.

Ik heb het overigens niet over enig medium uit deze buurt. Ik zeg dat maar even omdat ik anders weer moet horen: Henri heeft van die en die dateen dat gezegd. Ik heb zelfs gehoord dat ik volgens sommigen Sinterklaas te schande heb gemaakt. En dat deed ik toch werkelijk niet. Ik had alleen maar een klein parodietje over het sinterklaasfeest.

Maar ja... degenen die die kennelijke parodie dus zeer serieus nam bevestigde in ieder geval, dat alles wat ik had gezegd niet strookte met de werkelijke eid - iets wat ik in het betoog zelf al had gezegd.

Maar goed. Men vindt het een belediging van sinterklaas. En dat vindt ik dan toch weer mooi. Die man is al van zijn heiligheid ontheven en werkt nu voor de handelkamer omdat hij toch nog iets moet doen.

Men roept dan: U hebt dat en dat gezegd. Mijn antwoord is: neen, u hebt het zo verstaan. Want niet op de waarheid, maar op hetgeen je er voor jezelf van wilt maken komt het neer. En dat is nu in de esoterie precies hetzelfde.

Het is niet: de geest, god, de goroë etc. heeft mij dit gezegd, maar: dat heb ik verstaan. De vraag is: kan ik het verstaan, kan ik het verwerken. Wanneer ik er eerst een tijd over moet interpreteren kan ik het voorlopig beter terzijde leggen. Meen je begrepen te hebben en er iets mee te kunnen doen, doe er dan zoveel mee als je maar kunt. Heb je het mis, dan bemerk je het wel. Wat het juist begrepen, dan werk je er een tijdje mee en dan verdwijnt het als vanzelf uit je leven en komt er iets anders.

Mensen reageren op dergelijke uitspraken vaak met een "zo komt er iets anders? Dat zal dan ook wel weer niet veel goeds zijn." Die mensen zijn b.v. een samenleving begonnen met het denkbeeld dat zij in de hemel zouden komen. Wat echter al snel een vagevuur werd, zodat zij hees werden. Hun konklusie was dat het alles de moeite niet waard was tot zij het kwijt raakten; toen werd het opeens weer hemeis. Kent u dergelijke gevallen ook? Niet zo gek.

Maar innerlijk zijn wij vaak precies zo. Wij moeten de dingen verwerken. Hoe wij het doen is voorlopig in feite niet eens zo heel belangrijk behalve voor ons gevoel. Eerst wanneer de zaak wordt afgesloten weet je werkelijk wat iets heeft betekend. Maar dan hebben wij ook iets bereikt.

In ons leven hebben wij dan dingen gedaan en ondergaan waardoor wij ons bewust zijn geworden van een nieuw deel van de waarheid en vinden nu hoe we kracht en een nieuwe werkelijkheid.

En dat nu is voor mij de werkelijke esoterie: het vinden van een bepetkte innerlijke waarheid waardoor je in staat bent een groter deel van de waarheid rond je te beseffen. Dit tot je uiteindelijk een eenheid met de alomvattende waarheid gaat beleven.

En dat was het dan maar weer. Ten slotte: ik geloof niet, dat jullie geloven wat ik geloof. Maar wat ik geloof is een zekerheid die in mij leeft en die ik op mijn wijze beleef zonder jullie te vragen aan of ik goed leef; daar ben ik voor mijzelf wel zeker van.

Tot ziens, goeden avond en sliep niet.

-0-0-0-0-0-0-0-0-

d.d. 11 januari 1985

(geredigeerd, vragen bekort.)